

Příloha č. 1 – Klasifikace sluchových vad dle WHO

VELIKOST ZTRÁTY SLUCHU PODLE WHO	NÁZEV KATEGORIE ZTRÁTY SLUCHU	NÁZEV KATEGORIE PODLE VYHL. MPSV Č. 284/1995 Sb.
0 – 25 dB	Normální sluch	
26 – 40 dB	Lehká nedoslýchavost	Lehká nedoslýchavost (již od 20 dB)
41 – 55 dB	Střední nedoslýchavost	Středně těžká nedoslýchavost
56 – 70 dB	Středně těžké poškození sluchu	Těžká nedoslýchavost
71 – 90 dB	Těžké poškození sluchu	Praktická hluchota
Více než 90 dB, ale body v audiogramu i nad 1 kHz	Velmi závažné poškození sluchu	Úplná hluchota
V audiogramu nejsou žádné body 1 kHz	Neslyšící	Úplná hluchota

Klasifikace sluchových vad – jednotlivé kategorie ztráty sluchu (Hrubý in Pipeková, 2006, str.133)

Příloha č. 2 – Otázky kladené při pozorování

KOMUNIKACE MEZI VYUČUJÍCÍMI A STUDUJÍCÍMI

- diskuze o probírané látce
 - dotazy dětí k vyučujícím
 - zodpovídání otázek vyučujícími a reakce na podněty
 - hodnocení žákovských výkonů
 - pochvaly a napomenutí
 - distribuce pokynů a úkolů
 - způsob oslovování a označování
-
- Projevuje se v komunikaci mezi vyučujícími a studujícími ze strany učitele genderově stereotypní představy?
 - o Projevují se představy o tom, jaké by měli mít charakteristiky, jak by se měli chovat, čím by se měli zabývat chlapci a dívky?
 - Sexuální podtext komunikace
 - o Vyskytují se v komunikaci nějaké sexuální narážky?

Konkrétní oblasti

- Věnuje vyučující více času chlapcům než dívkám?
 - o Jsou dívky vyučujícími častěji přerušovány než chlapci?
 - o Vyvolávají vyučující více chlapce než dívky?
 - o Reagují rychleji na otázky a poznámky chlapců než dívek?
 - o Rozvíjejí témata, která chlapci nastolují?
 - o Necháávají chlapce přerušit dívky a dopovědět myšlenku?
- Oslovení a označování žáků a žákyň
 - o Používá vyučující při oslovování a označování žáků a žákyň generické maskulinum?
 - o Jak vyučující užívá jména a příjmení (jsou dívky častěji a déle oslovovány křestními jmény či zdrobnělinami)?
- Formulace a distribuce pokynů a úkolů
 - o Jsou dívkám přidělovány úkoly vyžadující spolehlivost, trpělivost čistotu a estetičnost?
 - o Jsou chlapcům přidělovány úkoly vyžadující intelekt, fyzickou sílu a mající větší prestiž?
 - o Jsou pokyny zformulovány tak, že podporují genderově stereotypní představy?
- Pochvaly a napomenutí
 - o Hodnotí vyučující stejné projevy dívek a chlapců odlišně? (např. u porušování pravidel apod.)
 - o Je u dívek oceňována spíše píle, svědomitost a spolehlivost?
 - o Je u chlapců oceňována spíše originalita, odvaha a nápad?

ŽÁCI A ŽÁKYNĚ VE VRSTEVNICKÉM KOLEKTIVU

- Rozdílné chování dívek a chlapců
 - Jsou chlapci pořádní a pečliví nebo to zanedbávají a jsou drzí, aby si zachovali svůj status?
 - Je chlapci zesměšňováno to, co je vnímáno jako dívčí?
 - Chovají se díky submisivněji než chlapci?
 - Zaujímají ve třídě rozdílné prostory?
 - Sdružují se v pohlavně homogenních skupinách?
- Dochází k nějakému genderově motivovanému a sexuálnímu obtěžování mezi žáky/žákyněmi?
- Jsou vytvořeny ve třídě skupiny tvořící určitou hierarchizaci (každý má jinou úlohu)?

Příloha č. 3 – Rozhovory s vyučujícími

Respondent/ka: Učitelka 3. třídy

Doba praxe učitele/učitelky: 27 let

T: Jak byste charakterizovala muže a ženu? Jestli si myslíte si, že muži a ženy jsou stejní nebo jsou naopak rozdílní?

U: Ne, nemyslím si, že jsou stejní.

T: Myslíte si, že tyto rozdíly jsou dány biologicky nebo, že jsou sociálně podmíněné?

U: Že to je dáno biologicky, myslím si, že jo. Že jsou určité věci, které žena...nebo takhle, které normální žena nezvládne.

T: Jaké charakteristiky a vlastnosti má podle vás správná vyučující?

U: Má mít rád děti především, potom by měl se snažit vyhledávat neustále nové informace, protože ta doba je poměrně jako rychlá a měl by teda držet krok, měl by být asi i kreativní a měl by snažit přizpůsobit těm potřebám těch dětí. Já bych řekla, že spousta věcí vychází z toho prvního bodu, protože pokud je bude mít rád a bude se snažit o nich přemýšlet a o těch jejich potížích tak se bude snažit i tu svoji práci přizpůsobit těm dětem. A měl by mít rád svou práci no.

T: A setkala jste se už někdy s pojmem gender nebo genderové stereotypy?

U: Ne, jako pak sem si uvědomila, že asi ano, ale jediné v písemné podobě a s čím sem si to pak nespojila. Ale slyšela jsem to.

T: No, tak já bych vám vysvětlila, co to znamená, protože jsou s tím spojeny následující otázky, takže Gender myslíme právě sociálně utvářené rozdíly mezi mužem a ženou, takže ne ty, co jsou dané biologicky ale sociálně podmíněné. Takže tím myslíme určité vlastnosti a charakteristiky, které si spojujeme s obrazem muže a ženy v té dané společnosti. A genderové stereotypy, to jsou potom takový z toho vyplývající charakteristiky a vlastnosti, které jsou

U: to, že maminka vaří a tatínek je v práci

T: Ano, to se dá považovat za genderový stereotyp, které z genderu vyplývají

T: A tak jaký je váš názor na tuto problematiku? Myslíte si, že gender je důležitý?

U: Já si myslím, že to je důležitý, protože to co je dáno biologicky o tom...to je jasný, ale... že třeba žena nemůže dělat horníka podle mého názoru, možná kdyby si tím chtěla něco dokázat, ale není prostě ideální. Ale sociální vazby nebo sociální stereotypy mezi mužem a ženou by se měli jako překonávat. Že výzkum je důležitý a i ta, a že ty další generaci by měli...by se měli jim trochu vyhýbat no.

T: Myslíte si, že se genderové stereotypy projevují třeba i ve výuce?

U: No docela jo no. Pokud se používají pořád ty učebnice tak docela dost, protože tam jsou, takový ty zavedené stereotypy.

T: Myslíte si, že je také jiný přístup k chlapcům a jiný k dívkám?

U: No to asi ano, jako na ty chlapce ano. Ta učitelka. Ten učitel.... Těžko říct když je učitel muž, ale já když jako žena, s nimi chci... musím bejt trošku jako přísnější.

T: A myslíte si, že to potom nějak ovlivní ty chlapce nebo dívky?

U: A tak já si myslím, že by to nemělo být vidět, že by to nemělo být znát jako, ale určitý, určitý věci, který třeba tomu děvčeti, hlavně tady je jen jedna dívka, takže..

T: A celkově, za celou vaši praxi?

U: To ne. Pokud by byl ten počet dětí stejný, tak si myslím, že by měl být stejný přístup.

T: A jaký mají podle vás chlapci a dívky přístup ke škole? Jestli se nějakým způsobem liší, třeba v otázkách chování a pile?

U: V průměru jsou chlapci, no já mám radši chlapce než dívky, protože jsou bystřejší, jako zajímají se více o věci, většinou je zajímá svět kolem sebe, zajímají je novinky, jsou takový chtivější jako vědět nějaké informace, ale většinou jsou línější. Takže pokud to není za nějakou takovou tu píli, obvykle to vědí

T: Myslíte si, že jsou chlapci schopnější v předmětech, jako jsou matematika a technické předměty a holky zase v nějakých předmětech jazykových?

U: No já bych řekla, jako třeba ve výtvarce to ne, ale zrovna v tej matematice, z mých zkušeností ano, ale nedá se to asi, tady je to taky hodně od toho postižení taky. U těch zdravých dětí, to bude asi trošku jiný, tam bych neřekla, že je to rozdílný, ale tady, přece jenom je. Jakoby i na řeč jsou děvčata lepší.

T: A v prospěchu, jsou nějaké rozdíly?

U: Ne to ne.

T: A jak si vysvětlujete třeba právě to, že v matematice jsou kluci lepší. Čím si myslíte, že to je?

U: Já si myslím, že je to taková ta, že je právě zajímá, že je zajímají takový ty věci, kterým nerozumí, tak oni by jím chtěli přijít na kloub, kdežto ta děvčata obvykle se to naučí. Ale asi k tomu nemají zrovna asi tolik lásky. K tej matematice Ale nedá se to říct stoprocentně. Většinou ale děvčata měla horší výsledky.

T: A třeba co se týče přípravy, třeba jestli jsou dívky pečlivější?

U: Tak to spíš ty děvčata

T: Tady o tom už jste se zmínila, ale jestli si myslíte, že existuje rozdíl mezi učením chlapců a dívek ve vztahu k pochopení látky? Že dívky se to spíše naučej a chlapci se to snaží více pochopit.

U: Ano kluci se to snažej spíš pochopit

T: A otázka sebehodnocení? Myslíte si, že chlapci mají vyšší sebehodnocení než dívky nebo naopak?

U: Já myslím, že ne, že tady se to nedá, je to ovlivní spíše vadou a dalšími věcmi, ale že to nesouvisí s pohlavím.

T: Tak jinak je to asi všechno, jen kdyby jste se chtěla na něco zeptat, nebo ještě něco doplnit

U: Asi ani ne. Jen, že mě zajímá, jak budou děti odpovídat.

Respondent/ka: Učitelka 7. + 8. třídy

Doba praxe učitele/učitelky: 35 let

T: Jak byste charakterizovala muže a ženu? Myslíte si jsou ženy a muži stejní nebo, že jsou rozdílní?

U: Jakoby jak to myslíte?

T: Myslím jako vlastnostmi, jestli se muži a ženy chovají stejně a mají stejné vlastnosti?

U: No jako bytosti jsou stejné, ale ano, myslím si, že jsou rozdílní, jako pocitově a fyzicky ano.

T: A čím si myslíte, že je to dané? Myslíte si, že biologicky, nebo že je to sociálně podmíněné?

U: Biologicky

T: Jaké charakteristiky a vlastnosti má podle vás správná či správný vyučující?

U: Správný vyučující by měl určitě, by měl mít rád děti, měl by být empatický, měl by umět pracovat s dětmi. Taky rozumný, trpělivý, ale taky zábavný, měl by vědět jak děti zabavit. Měl by umět děti zaujmout, zabavit a měl by se taky umět vyznat v předmětech, které učí, být na ně odborník. Měl by mít hodně zkušeností a taky by měl být vzdělaný v psychologický problematice.

T: A setkala jste se už někdy s pojmem gender nebo genderové stereotypy?

U: Ano setkala...teda tak trochu

T: Při jaké příležitosti?

U: No mluví se o tom, a slyšela jsem to v souvislosti, že existují generové stereotypy, že je to v nás zakořeněné a že to ve společnosti existuje.

T: A jak vy se na tuhle problematiku díváte? Myslíte si, že je gender důležitý?

U: No myslím si, že je důležité, aby jsme si to uvědomovali a brali v úvahu, ale ze zdravým rozumem, ne zas vytvářet..noo...nějak se to snažily uměle aplikovat a zbytečně v tom něco hledat

T: A myslíte si, že se genderové stereotypy projevují třeba i ve výuce?

U: No, nějakým způsobem se to přenáší i do školy. To si myslím, že ano, ale že to nevidíme, nebo si to neuvědomujeme.

T: A myslíte si, že je jiný přístup k chlapcům a jiný přístup k dívkám ve škole?

U: V tomhle smyslu, jako že by jsme se chovali jinak ke klukům a holkám, to si nemyslím. Přístup je stejný.

T: Jaký mají podle vás chlapci a dívky přístup ke škole? Třeba v otázkách chování a pile. Liší se nějak?

U: No nechci, aby to vyzněl nějak jinak, než myslím...ale ano myslím, že dívky mají přístup jiný. Nevyžadují tolik aktivity jako chlapci, jako aby člověk byl pořád ve střehu, nepotřebují, aby se jim člověk tolik věnoval, jsou více samostatnější.

T: A v různých předmětech jako jsou matematika a technické předměty, myslíte si, že jsou chlapci lepší a dívky zase v předmětech jazykových a vztahově orientovaných?

U: Ne myslím si, že tohle je dost individuální.

T: Co se týče prospěchu, mají dívky lepší prospěch než chlapci?

U: No kdybych měla mluvit konkrétně o téhle třídě tak ano, ale nechci to vztahovat na všechny. Nemusí to být vždy, ale v této třídě ano.

T: A myslíte si, že dívky jsou více pečlivější a systematictější v přípravě?

U: Ano, ale no, neplatí to u všech, zas třeba tady Michal je taky hodně pečlivý. Jako neplatí u všech, ale když to vezmu, když vlastně za všechny tu dobu co učím, tak sem se setkala s tím, že dívky jsou pořádnější, mají víc uklizeno, připravené sešity na lavici a tak.

T: A myslíte si, že existuje rozdíl mezi učením chlapců a dívek ve vztahu k pochopení látky?

U: No, to je těžké říct. Ale kdybych měla být upřímná, tak si nemyslím, že to je typické pro skupinu chlapců a pro skupinu dívek, vždy se tam najde někdo, kde je to naopak. Ale vypadá to tak, jeví, jeví se to tak, že zas kdybych měla zhodnotit, moje zkušenosti, tak ano chlapci se snaží učivo spíše pochopit. A dívky zas, spíš se to naučí a nechtějí tomu tolik porozumět.

T: Myslíte si, že chlapci mají vyšší sebehodnocení než dívky nebo naopak?

U: To si myslím, že je stejné

T: Tak jinak je to asi všechno, jen kdyby jste se chtěla na něco zeptat, nebo ještě něco doplnit

U: No nevím...asi to bude všechno.

Příloha č. 4 – Vzor dotazníku pro žáky/kyně

Třída:

Školní rok:

1) Jsem

- dívka
- chlapec

2) Jsem rád/a, že jsem ve třídě, kde jsou chlapci i dívky

- ano, jsem rád/a
- ne, chci být ve třídě, kde jsou jenom holky
- ne, chci být ve třídě, kde jsou jenom kluci

3) Ve škole trávím nejraději volný čas (například přestávky, pauzy na oběd):

- s dívkami
- s chlapci
- s chlapci i dívkami

4) Myslíš si, že je divné, aby kluk byl sekretářem?

- ano
- ne
- nevím

5) Myslíš si, že je divné, aby holka byla automechaničkou?

- ano
- ne
- nevím

6) Zakroužkuj předměty, ve kterých jsi dobrý/á, které ti jdou:

- český jazyk
- matematika
- zeměpis
- dějepis
- přírodopis
- fyzika
- výchova k občanství

- výtvarná výchova
- anglický jazyk
- tělesná výchova
- hudebně dramatická výchova
- v žádném

7) Myslíš si, že jsou v některém předmětu lepší chlapani než děvčata?

- český jazyk
- matematika
- zeměpis
- dějepis
- přírodopis
- fyzika
- výchova k občanství
- výtvarná výchova
- anglický jazyk
- tělesná výchova
- hudebně dramatická výchova
- v žádném

8) Myslíš si, že jsou v některém předmětu naopak lepší děvčata než chlapani?

- český jazyk
- matematika
- zeměpis
- dějepis
- přírodopis
- fyzika
- výchova k občanství
- výtvarná výchova
- anglický jazyk
- tělesná výchova

- hudebně dramatická výchova
 - v žádném
- 9) Myslíš si, že někteří učitelé/ky mají raději chlapce nebo naopak dívky?
- ne, žádní
 - ano, někteří ano
 - ano, všichni
- 10) Co děláš ve svém volném čase?
- sportuji
 - hraju si
 - koukám na televizi
 - hraju hry na počítači
 - jsem venku s kamarády
 - čtu
 - píšu úkoly
 - chodím na kroužky
 - jiná možnost
- 11) Čím chceš být až vyrosteš? Proč?
- chci být,
protože.....
 - ještě nevím
- 12) Napiš něco, co umíš dobře?
- umím dobře
- 13) Napiš něco, co neumíš dobře?
- neumím dobře

Milí žáci a žákyně, děkuji Vám za Váš čas a za vyplnění dotazníku.